മാഗചാ അധ്യായ | പുഢചാ അധ്യായ

# ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

## വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - ചതുർവിംശോഽധ്യായഃ

### യക്ഷ-യുദ്ധമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ശസ്ത്രാംധകാരേ സംജാതേ മണിഗ്രീവോ മഹാബലഃ ..
ബിഭേദാരിബലം ബാണൈഃ കുവാക്യൈർമിത്രതാമിവ ..1..
മണിഗ്രീവസ്യ ബാണൗഘൈർഗജാശ്വരഥപത്തയഃ ..
നിപേതുഃ സക്ഷതാ ഭൂമൗ വൃക്ഷാ വാതഹതാ ഇവ ..2..
ചംദ്രഭാനുർഹരേഃ പുത്രോ സത്യഭാമാഽഽത്മജോ ബലീ ..
മണിഗ്രീവസ്യ കോദംഡം പംചബാണൈസ്തദാച്ഛിനത് ..3..
ദശഭിസ്തദ്രഥം ഭിത്വാ ജഗർജ ഘനവദ്ബലീ ..
മണിഗ്രീവോഽപി ചിക്ഷേപ ശക്തിം സ്വാം ചന്ദ്രഭാനവേ ..4..
ഭാസയംതീ ദിശഃ ശശ്വന്മഹോൽകാമിവ മൈഥില ..
അഗ്രഹീച്ചംദ്രഭാനുസ്താം വാമഹസ്തേന ലീലയാ ..5..
തയാ ജഘാന സമരേ മണിഗ്രീവം മഹാബലമ് ..
പുനർജഗർജ സമരേ ചംദ്രഭാനുർമഹാബലഃ .. 6..
തത്പ്രഹാരേണ പതിതേ മണിഗ്രീവേ പ്രമൂർഛിതേ ..
ചന്ദ്രഭാനും ബാണജാലൈർനലകൂബരനോദിതാഃ ..7..
ഛാദയാമാസുരസുരാ വർഷാദിത്യം യഥാംബുദാഃ ..
ദീപ്തിമാൻകൃഷ്ണപുത്രസ്തു ഖഡ്ഗമുദ്യമ്യ വേഗവാൻ ..8..
വിവേശ യക്ഷസേനാസു നീഹാരേഷു യഥാ രവിഃ ..

തസ്യ ഖഡ്ഗപ്രഹാരേണ കേചിദ്യക്ഷാ ദ്വിധാഭവൻ ..9..
കേചിദ്വൈ ഛിന്നശിരസശ്ഛിന്നപാദാംസബാഹവഃ ..
ഭിന്നഹസ്താശ്ഛിന്നകർണാശ്ഛിന്നോഷ്ഠാഃ പേതുരാഹവേ ..10..
തേഷാം ശിരോഭിർബീഭത്സൈഃ സകിരീടൈഃ സകുംഡലൈഃ ..
സശിരസ്ത്രൈഃ സ്രവദ്രക്തൈർമഹാമാരീവ ഭൂർബഭൗ ..11..
ശേഷാ വിദുദ്രുവുര്യക്ഷാഃ സക്ഷതാ ഭയവിഹ്വലാഃ ..
ഹാഹാകാരസ്തദാ ജാതോ യക്ഷസേനാസു മൈഥില ..12..
ധനുഷ്ടംകാരയൻപ്രാപ്തോ ദംശിതോ നലകൂബരഃ ..
രഥേനാതിപതാകേന മാ ഭൈഷ്ടേത്യഭയം ദദൗ ..13..
പംചഭിഃ കൃതവർമാണമർജുനം ദശഭിഃ ശരൈഃ ..
ദീപ്തിമംതം ച വിംശത്യാ തതാഡ നലകൂബരഃ ..14..
കൃതവർമാ മഹാബാഹുർജഘാന നലകൂബരമ് ..
പംചഭിർവിശിഖൈ രാജന്നാദയന്മംഡലം ദിശാമ് ..15..
തേ ബാണാഃ കവചം ഭിത്വാ തനും ഭിത്വാ ധരാതലമ് ..
വിവിശുഃ പശ്യതാം തേഷാം വല്മീകേ ഫണിനോ യഥാ ..16..
വീക്ഷ്യ തദ്ബാണഭിന്നാംഗം മൂർച്ഛിതം നലകൂബരം ..
അപോവാഹ രണാത്സൂതോ ഹേമമാലീതി നാമഭാക് ..17..
ഘംടാനാദഃ പാർശ്വമൗലിഃ കുബേരസ്യ ച മംത്രിണൗ ..
ജഘ്നതുർബാണപടലൈര്യദൂനാമുദ്ഭടം ബലമ് ..18..
സ്വർണപുംഖൈസ്തീക്ഷ്ണമുഖൈർഗൃധ്രപക്ഷൈർമനോജവൈഃ
..
ദ്യോതയദ്ഭിർദിശഃ സർവാ മാർതംഡകിരണൈരിവ ..19..
തതോഽർജുനോ മഹാവീരഃ പ്രതിബാണാൻസമാദധേ ..
ബാണസംഘർഷജാ യുദ്ധേ വിസ്ഫുലിംഗാ സഹസ്രശഃ ..20..
വിരേജുർനൃപ ഖദ്യോതചംചലാലാതചക്രവത് ..
സർവം തദ്ബാണപടലം ക്ഷണമാത്രേണ ചാച്ഛിനത് ..21..
ഗാംഡീവമുക്തവിശിഖൈർഗാംഡീവീ രണദുർമദഃ ..
യോജനദ്വയമാത്രേണ തദ്രഥോ സധ്വജോ ബലാത് ..22..
അർജുനോ ബാണപടലൈശ്ചകാര ശരപംജരേ ..

ഹതാവിമാവിതി ജ്ഞാത്വാ സർവേ പുണ്യജനാസ്ത്വരമ് ..23..
ദുദ്രുവുഃ സ്വം രണം ത്യക്ത്വാ പരം ഹാഹേതി വാദിനഃ ..
തദാ തു ഭൂതാവലയഃ കോടിശശ്ചായയുർമൃധേ ..24..
ഡാകിന്യഃ കോടിശോ രാജംശ്ചിക്ഷിപുർവാരണാന്മൃധേ ..
ഭക്ഷയംത്യോ നരാന▯▯▯▯▯ശ്ചർവയംത്യോ രഥാൻപൃഥക് ..25..
നരേ നരേ പൃഥഗ്ഭൂതാ ധാവംതോ ദശഭിർദശ ..
പ്രമഥാഃ പാതയാമാസുഃ ഖട്വാംഗേന ജനാന്മുഹുഃ ..26..
യാതുധാനാശ്ചർവയന്തഃ ശിരാംസി രണമംഡലേ ..
വേതാലാശ്ച കപാലേന പിബംതോ രുധിരം ബഹു ..27..
വിനായകാശ്ച നൃത്യംതഃ പ്രേതാ ഗായംത ഏവ ഹി ..
കൂഷ്മാംഡാശ്ച തഥോന്മാദാഃ ശിരാംസി ജഗൃഹുർമൃധേ ..28..
ശിവസ്യ മുംഡമാലാർഥം വീരാണാം സ്വർഗഗാമിനാമ് ..
തഥാ മാതൃഗണാ ബ്രഹ്മരാക്ഷസാ ഭൈരവാ മൃധേ ..29..
ശിരാംസി കംദുകാനീവ ക്ഷേപയംതോ മുഹുർമുഹുഃ ..
ഹസംതഃ പ്രഹസംതശ്ച സാട്ടഹാസം സമാകുലാഃ ..30..
പിശാചാ വികലാസ്യാശ്ച കൂർദന്തഃ ക്വേ്പി കുത്സിതമ് ..
പിശാച്യഃ ക്ഷതജം തൂഷ്ണം പായയംത്യഃ ശിശൂന്മൃധേ ..31..
മാ രോദീരിതി വാദിന്യോ നേത്രാണ്യപി ദദാമ ഉത് ..
ഇത്ഥം ഗണബലം ദൃഷ്ട്വാ ബലദേവാനുജോ ബലീ ..32..
ഗദോ ഗദാം സമാദായ ജഗർജ ഘനവദ്ബലീ ..
ലക്ഷഭാരഭൃതാ മൗർവ്യാ ഗദയാ തദ്ബലം മഹത് ..33..
പോഥയാമാസ ഹി ഗദോ വജ്രേണേംദ്രോ യഥാ ഗിരീൻ ..
കൂഷ്മാംഡോന്മാദവേതാലാഃ പിശാചാ ബ്രഹ്മരാക്ഷസാഃ ..34..
നിപേതുർമൂർഛിതാ ഭൂമൗ തദ്ഗദാഭിന്നമസ്തകാഃ ..
ഡാകിനീഭിന്നദംതാശ്ച പ്രമഥാഭിന്നകംധരാഃ ..35..
യാതുധാനാംശ്ഛിന്നമുഖാംശ്ചകാര സമരേ ഗദഃ ..
ഗദയാ മർദിതാഃ പ്രേതാ ദുദ്രുവുസ്തേ ദിശോ ദശ ..36..
വാരാഹദംഷ്ട്രയാ ഭഗ്നാ ലയേ ദൈത്യാ യഥാ നൃപ ..
പലായിതേ ഭൂതഗണേ വീരഭദ്രഃ സമാഗതഃ ..37..

ഗദം തതാഡ ഗദയാ ബലദേവാനുജം ബലീ ..
ഗദോപരി ഗദാം നീത്വാ ഗദഃ സ്വാം പ്രാഹീണോദ്ഗദാമ് ..38..
തയോര്യുദ്ധമഭൂദ്ഘോരം ഗദാഭ്യാം മൈഥിലേശ്വര ..
വിസ്ഫുലിംഗാൻ ക്ഷരംത്യോ ദ്വേ ഗദേ ചൂർണിബഭൂവതുഃ ..39..
മല്ലയുദ്ധം തയോരാസീന്നോദയംതം പരസ്പരമ് ..
ഭുജൈശ്ച ജാനുഭിഃ പാദൈഃ പാതയംതോ ഗിരീൻ ബഹൂൻ ..40..
കരവീരം സമുത്പാട്യ വീരഭദ്രോ ഗിരിം ബലാത് ..
അട്ടഹാസം തദാ കുർവൻ ഗദോപരി സമക്ഷിപത് ..41..
ഗദോ ഗിരിം സംഗൃഹീത്വാ തസ്യോപരി സമാക്ഷിപത് ..
ഗൃഹീത്വാഥ ഗദം വീരം വീരഭദ്രോ ബലാദ്ബലീ ..42..
ചിക്ഷേപ ചൗജസാ രാജന്നാകാശേ ലക്ഷയോജനമ് ..
ഗദോഽപി പതിതോ ഭൂമൗ കിംചിദ്വ്യാകുലമാനസഃ ..43..
ഗൃഹീത്വാ വീരഭദ്രാഖ്യം ഭ്രാമയിത്വാ മഹാബലഃ ..
ഓജസാ പ്രാക്ഷിപച്ഛീഘ്രമാകാശേ ലക്ഷയോജനമ് ..44..
വീരഭദ്രസ്തു പതിതഃ കൈലാസശിഖരോപരി ..
ഗദാപ്രഹാരവ്യഥിതോ മൂർഛിതോ ഘടികാദ്വയമ് ..45..
കാർതികേയസ്തദാ പ്രാപ്തഃ ശക്തിമുദ്യമ്യ വേഗവാൻ ..
അനിരുദ്ധായ സാംബായ ശക്തിം ചിക്ഷേപ സത്വരമ് ..46..
അനിരുദ്ധരഥം ഭിത്വാ സാംബം സാംബരഥം പുനഃ ..
ഗജാൻ രഥാൻസഹസ്രം ച വീരലക്ഷം മൃധാംഗണേ ..47..
ഭിത്വാ നദംതീ സ്ഫൂർജംതീ ചപലേവ ദീശോ ദശ ..
വിവേശ ഭൂമൗ ഫൂത്കാരം കുർവതീ പന്നഗീവ സാ ..48..
തദാ ക്രുദ്ധോ മഹാബാഹുഃ സാംബോ ജാമ്ബവതീസുതഃ ..
കൃത്വാഥ സിംജിനീഘോഷം നിഷംഗാദ്ബാണമാദദേ ..49..
ഏകോഽപി സദ്ബഹിസ്തൂണാദ്ദശരൂപീ ബഭൂവ ഹ ..
ചാപേ ശതം കർഷണേ ച സഹസ്രം രൂപമാദധേ ..50..
മോക്ഷണേ ലക്ഷരൂപാണി കോടിരൂപാണി കോടിഷു ..
അനേകരൂപീ വിശിഖഃ ശിഖിനം ശിഖിവാഹനമ് ..51..
ഭിത്വാ ബിഭേദ വീരാണാം കോടിശഃ കോടിശോ രണേ ..

കാർതികേയേ ച ഭിന്നാംഗേ കിംചിദ്വ്യാകുലമാനസേ ..
ഗണേശ്വരസ്തദാ പ്രാപ്തോ മൂഷകസ്ഥോ ഗജാനനഃ ..52..
ഗോമൂത്രപത്രമൃഗനാഭിവിചിത്രകുംഭം
ശ്രീകുംകുമാകലിതസുംദരവക്രതുംഡമ് ..
സിംദൂരപൂരിതകപോലമനോഹരാഭം
കർപൂരധൂലിധവലീകൃതകർണവർണമ് ..53..
വ്യാലോലകർണഹതമത്തമധുവ്രതൈസ്തൈഃ
ശ്രീഗംഡജാതമദിരാമദവിഹ്വലാംഗൈ ..
സംഗീതതാലകുസുമാകരഗീതരാഗൈഃ
സംസേവിതം ഗണപതിം കൃതഭാലചംദ്രമ് ..54..
ബാലാർകവർണമമലാംഗദഹേമഹാര-
ഗ്രൈവേയമൗലികിരണൈഃ പരിതഃ സ്ഫുരംതമ് ..
ആഖുസ്ഥമേകദശനം ഗജഭവ്യമൂർതിം
പാശാംകുശാംബുജകുഠാരചയം ദധാനമ് ..55..
പ്രാംശും ചതുർഭുജമതീവ മൃധേ പ്രവൃത്തം
കാംശ്ചിത്പ്രഗൃഹ്യ ച കരേണ ധൃതാംകുശേന ..
സംമർദയംതമുരുധാരപരശ്വധേന
ശ്രീഭാർഗവേന്ദ്രമിവ ശസ്ത്രഭൃതഃ സമസ്താൻ ..56..
വീരേഭവാജിരഥസംഘബലം നിപാത്യ
സാംബം പ്രഗൃഹ്യ സരഥം പ്രധനാത്ക്ഷിപംതമ് ..
തം വീക്ഷ്യ വിസ്മിതമനാഃ സഗണോഽഥ കാർഷ്ണിഃ
പുത്രം സുബുദ്ധിമനിരുദ്ധമുവാച സമ്യക് ..57..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ
ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ
യക്ഷയുദ്ധവർണനം നാമ ചതുർവിംശോഽധ്യായഃ ..24..

GO TOP